

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K.
1 évre	1 K 80.	1 évre	8.
1 évre	3. 60.	1 évre	6.
1 évre	7. 20.	1 évre	12.

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden keddnap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Telefon 208.
Egyes szárok kaphatók a könyvtárszékben.

Kié a városi árvaház?

Természetesen a városé. Az árvaház nem bolt, nem üzlet, árvaházat nem nyit a kalmár, nem alapít a bankár. Árvaházat csak erkölcsi testületek tarthatnak fenn. Az árvaház tehát kétségtelenül a városé: a város rendelkezik vele, adminisztrálja, igazgatja. Ez nem kérdéses. A kérdés az, kinek a pénzéből, kinek az áldozatkészségéből áll és működik a városi árvaház?

83 kisebb-nagyobb alapítvány jövedelme táplálja az árvaházat. A városi árvaház kiadása az 1911. évben (1000 korona tökéltést leszámítva) 15647 K. 10 f-t tett ki. A bevétel viszont a tőkék kamataiból 14494 K. volt. A meglevő 1900 K. pénztári maradvány a különbséget bőven fedezte, úgy hogy a városnak 1911-ben a városi árvaház egy vörös krajcárjába sem került. Dehát: honnan a pénz, kik a

nagyelkü alapítók? Csak a nagyobb összegeket említjük, a dr. Nagy Sándor alapítványon kívül, mely a régi árvaház fentartásában részt nem vesz.

Sinor János hercegprímás 200000 K. Kaiser Sándor 36973 K. Töltényi Antal 20000 K. Mantz János 4000 K. Id. Felmayer István 16000 K. József főherceg 4000 K. Markl nagyprépost 2000 K. Rónai Jácint nagyprépost 600 K. Dulánszky püspök 1000 K. Székesfehérvári takarékszövetkezet 4000 K. Kelemen Erzsébet 1000 K. Rónai hagyatékok 3000 K. Poór pebános 1000 K. Felmayer Pista 2000 K. Ascher János 4204 K. P. Nagy Györgyné 1218 K. Madaras Lipótné 2139 K. Id. Pfinn Istvánné 1057 K. Száky Dénesné 1145 K. Özv. Vig Andrásné 5728 K.

Mindenki megállapíthatja a névsorból, hogy Miklós tiszteltes ur neve nem szerepel az alapítók sorában. Ő nem ad pénzt, de beleszól, ő nem fárad, de terrorizál. Ebben fá-

radhatatlan. Ez az egyik megjegyzésünk. A nevek mellé nem irtuk ki a vallást, noha az áldozatok terén túlnyomó, a többi „telekezet” rovására menő érvényesülésünkért senki sem haragszik. Ezt szabad. Ám tessék csak elolvasni ezt a névsort és megjegyezni a vallásbeli számarányról. És most szeretettel kérdezzünk valamit. Mily felszereléssel kell bírnia annak a másvallású lelkésznek, aki túlnyomólag katolikus pénzért emelt intézménynél magának házigazdai jogokat arrogál? Mert ehhez valami kell ugyebár? Ha több nem is, legalább a zsíros hólyag telítettségű, mely a katolikusokat olyan hülyéknek tartja, akik dolgoznak, áldoznak, építenek, izzadnak, hogy aztán özlócsonkaikból bőszen tüdőharsónájára a pusztába meneküljenek. Volt ilyen idő is. Akkor liberálisok voltunk. Most clerikálisok vagyunk és szorgosan keressük a felfújt hólyagokhoz való tüket.

Allatbiztosítási Szövetkezeteinkről.

Feljebb vallásos életet s erkölcsi haladást is csak gazdasági tényezőkkel kapcsolatban s az egész élet szintjén emelkedésével lehet elérnünk: ha ugyanis ez utóbbiak nincsenek jól biztosítva, ha a gond és aggodalom győzi a kedélyt, azt okvetlenül megszenvedti az egész ember teste, lelke s erkölcsi egyensúlya egyaránt. Azért az lett már régóta a jelszavunk: „vallásos élet, erkölcsi nevelés s gazdasági segítség csak vállaltva fogják a népjólétet előmozdítani” s e meggyőződésből indult ki egyszersmind az a nagy társadalmi s gazdasági mozgalom, mely gazdakörökbe, szövetkezetekbe, gazdasági egyesületekbe tömörítette a földművelő népet, mely erős, gazdasági alapot akart vetni a népjólétnek, hogy így a nép ellentámasztási ereje is növekedjék a bajokban s bíró, bátor öntudat könnyítse neki elviselni az élet terhét. Éreztük, hogy valamiféle jólét kell a tisztességes élethez s hogy azok az emberek, kiknek nincs mit veszteniük, köny-

Keresztény politika és alkotmányosság a választójogi reformban.

Írta: Dr. Glassvein Sándor, prefátus-kanonok, orsz. képv.

Amit ma alkotmányos kormányzásnak nevezünk, t. i. az uralkodói hatalomnak bizonyos megosztása és a népnek a törvényhozói funkcióba való bevonása, az tulajdonképpen a keresztény királyság eszméjéből fakad.

Azelőtt a monarchikus és demokratikus gondolatnak ez az összeolvasztása ugyszólván ismeretlen fogalom volt az állami élet fejlettebb fokozataiban.

Az akkori állam tulajdonképpen csak két formáját tudta megvalósítani az ország kormányzatának. Az egyik az abszolút uralkodás volt, a tiránisz, azaz zsarnokság, miként azt a régik hívták, a teljesen korlátlan királyi vagy császári hatalommal — a másik pedig a népuralom volt rendszerint köztársasági kormányformával, ideiglenesen választott kormányfőkkel az

az élen. Csak hogy ez a népuralom tulajdonképpen a kevesek zsarnoksága volt a sokadalom fölött. Mert az athéni és római s más hasonló köztársaságokban az aránylag csekély számú szabad ember korlátlanul uralkodott a rabszolgák ezrei fölött. S hozzá tehetjük még, hogy ezek az ókori köztársaságok csak addig fungáltak, mint ilyenek, míg területük kis körzettel foglalt magában. A római köztársaság valójában már régen imperium, azaz korlátlan hatalom alatt álló állam volt, még mielőtt Caesar a császári egyeduralmat megteremtette.

A keresztény középkor alkotta meg az Isten kegyelméből való uralkodás fogalmát. Es ez egészen mást jelent, mint amit alatta liberális és szocialista államtudósok érteni szoktak, mintha ebben az uralkodás korlátlansága foglaltatnék, hanem inkább azt, hogy aki Isten kegyelméből uralkodik, az Istennel szemben felelősséggel is bír. Azért sorolja fel például Akvinói szent Tamás az uralkodó kívánatos tulajdonságai közé, hogy a gyengéket és elnyomottakat oltalmazza és a szegényeket fölsegítse. Oly dolog

ez, miket Plató, Arisztotelész és Cicero föl nem említ, sőt amire azok gondolni sem mertek.

S az uralkodónak ez a kötelessége, mely az Isten kegyelméből való uralkodásból folyik, az alapja minden alkotmányosságnak és parlamentáris kormányformának, melyeknek az a hivatásuk, hogy a gyengéket az élnyomatás ellen védelmezzék, bizonyos érdekképviseletet adván ezeknek a törvényhozó testületben.

Azok a régi tartományi zsinatok melyek nemcsak egyházi ügyeket tárgyaltak, hanem a szó szoros értelmében szociálpolitikai kérdésekkel is foglalkoztak és a népet a zsarnoki hatalommal szemben megvédelmezték, ősi típusai a modern parlamentnek.

Az Egyház befolyásának köszönhető, hogy a római birodalomba beszivárgó, katonai hódításon felépült birodalmak és államalkulatók, nem lettek, mint minden más hódító hatalom, korjártan egyeduralmak. Így a német-római császárság távolról sem volt olyan korlátlan egyeduralom, mint a bizánci császárság, az orosz carizmus és

a török vagy egyéb keleti szultán-ságok.

A középkori feudális korszak, melyet az ő erősen szociális irányzatával oly kevesen ismernek és oly sokan félreismernek, hozta létre az alkotmányos uralkodás eszméjét. A katolikus Egyház védőszárnyai alatt fejlődött ki a pápák, különösen VII. Gergely egész tekintélyét vetette latba, hogy Nyugat-európában ne fejlődhessen ki a bizantinizmus, a minden egyházi és világi hatalmat magába egyesítő korlátlan császári és fejedelmi uralkodás formája.

Két ország volt, ahol az alkotmányos kormányzat már a középkorban különösen alkalmas talajra talált, Angolország és Magyarország.

A középkor utolsó időszakában azonban a gazdasági viszonyok a politikai hatalom centralizációját tették kívánatossá, amiből aztán az új irányú eszmekörének befolyása alatt az abszolút királyság egy neme fejlődött ki. Ennek a típusa XIV. Lajos francia király, ki azt szokta volna mondani: az állam én vagyok.

Nálunk Magyarországon a török

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ

OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Ma lapunk 8. oldal.

Női bál lakcipők
5 koronától,
selyem cipők,
uri bál lakcipők
12 koronától.

Hamerül magas és rövidszáru bőr kez-
tyűk, oroszlan védjegyű frak ingek,
galérok, kézelők, frak mellények. —
Legyezők, selyem harisnyák. Legújabb
francia fűzők. Jégsapkák, szwätterek,
korcsolya cipők.

KNAZOVITZKY
divataruháza.
Szabott árak!

nyebben adnak tul a lélek ne-
mes árzaein is.

De a jólét maga nem teszi,
hanem biztositanunk is kell azt
a jólétet s a szövetkezésnek
egyik életbevágó célja éppen ez
lesz, hogy elsősorban a gazda-
sági haladást és jólétet fenye-
gető legnagyobb bajok és
vesztések ellen biztosítsa a
népet

Már most a gazdaközönség-
nek legnagyobb értékeit nem a
termés, hanem az állatállomány
képviselei. A legjobb termés ide-
jén is a legjobbak természetnek
értéke legfeljebb 500 millió kor-
míg ellenben az állatállományuk
majdnem háromszor annyit v. i.
közül 1400 millió koronát ér.
Amilyen nagy azonban, ez az érték,
oly sok az ellensége is;
mert a természet is fenyegeti
ugyan tűz, víz, jég, ellenben az
állatjait tűzön, vízen, jégen ki-
vűl mindenféle fene és üszök
és fájás és hurut, légy és ve-
szett eb is fenyegeti; azonkívül
csonttörések, sebrések, mérge-
zésök tördelik s hozzák a bajt
szinte járványszerűen a gazda
fejére.

S milyen siralmas egy állapot
is az, ha az a kiszagda elveszt
lovát vagy ökrét s ha annak a
szegény zsellérnek olpszul a
tehenkéje! Azzal a lóval, ökr-

rel szántott, takarodott fuvaro-
zott, az a tehenke meg tejjel
táplálta gyermekét s ha borját
adott, megtönte a lapos bug-
yellárisát, ha nem is százaso-
kkal, hát legalább egykoroná-
sokkal. Megvan ugyan a ház,
az le nem égett s ott ragyog a
biztosítási bárca az eresz alatt;
de azért a szegénység réme az
udvar mélyéből, az istálló mel-
lől sötétlik.

A kiszagdának nem is a ház
a gazdasága, hanem az istálló;
a ház csak fogyaszt s nem hoz
a konyhára, de az istálló az hoz;
ott van a — magyarán szólva —
a gazda jószága. Mintha más jó-
szága nem is volna; a kism-
bernek a marha a jószága. Ugy
is érzi, hogy ez az ő gazdasága,
azért szereti s gondolja s ra-
ragaszkodik hozzá s ragaszkod-
dik annyira, hogy néha a maga
gyermeké baját sem veszi föl
annyira mint azt, ha a jószág
beteg. De hát érthető is, mikor
az a jószág neki vagyon, erő,
reménység s gazdasági istáp.
Együtt járnak, együtt dolgoz-
nak, együtt áznak fáznak s bi-
zony az a jószág a munka ter-
hének is nagyobb részét viseli
s hozzá még jól is ad, tejet,
pénzt, húst s aztán még csikót,
borjút is, hogy valamiképp ki ne
fogjon a gazda az áldásból.

Azonban nemcsak akkor van baj
a kiszagda házában, ha a marha
elhulla, hanem akkor is, ha be-
teg, ha száj és körömfájás s még
ennél is nagyobb baj, valami
vész pusztít; mert ha a jószágot
győtri valami ilyesmi baj, meny-
nyi károsodást, lóthatást, gon-
dot, kiadást jelent ez!

S van-e hát a kiszagdának
ennyi sok baj s veszedelem el-
len valami védelme vagy biz-
tosítéka? Azt kell mondanunk,
hogy mindez ideig, bizony alig
van; mert csodálatos bár, de
úgy van; hogy a kiszagda biz-
tosítást, újabban már jégkár-
ellen is; a természet, azt a ki-
sebb értéket iparkodik megvé-
deni a károsodás ellen, de az
állatállomány ma még a legtöbb
községben minden védelem nél-
kül áll, mert a fenti nagy érte-
kekkel és esélyekkel szemben
védelemnek nem mondható azon
körülbelül 30 millió értékekről
szóló állatbiztosítás, melyet a
Magyar Kölcsonös Állatbiztosító
Társaság az egész országban
lebonyolít. Mialatt Franciaor-
szágban több mint 8000 községi
állatbiztosító szövetkezet áll fenn
500-000-nél több taggal s Bajor-
országban, mely területre nézve
részbe Magyarországnak 1800
községi állatbiztosító szövetke-
zetben 190-000 állattartó gazda

talál védelmet az állatait érhető
károsodás ellen.

Ezt a védelmet meg kell te-
remteniök maguk számára a
magyar kiszagdának s meg
kell teremteniök azt minél előbb,
miután a mai magas árak mel-
lett a kiszagdák már egy álla-
tának elpusztulása is érteke-
nyen futja s ugyancsak meg
kell teremteniök olcsón s ke-
vés kezelési költséggel, amit
csak úgy lehet elérni, ha köz-
ségi szövetkezet utján valósi-
tják meg jószáguk védelmét.

Ne várjunk kötelező állami álla-
latbiztosítást! Amit az állam
kézbe vesz, az a kezelési köl-
tségek alatt megroppan. Mi fi-
zetnők természetesen ezt az álla-
mi állatbiztosítást is, de úgy
hogy a millioknak nagyobb ré-
szét nem az állatokat ért lárok
megtérítésére, hanem a keze-
lésre fordítanak, telt istállók
helyett, telt hivatalokat kapnánk,
pedig ebből a befektetésből
van elég. De minek is volna az
mikor a szövetkezet a maga
erejével emelteti fel a kárt-
szennvedett kiszagdát? Ahol a
szövetkezet ugyanis megalakul,
ott helybeli a viszonyokat is-
merő emberek összeírják s fel-
becsülik a szövetkezet tagjai-
nak biztosítható szarvasmarhái
s minden tag a pénztárba álla-

hódoltság és a belviszályok nyitot-
tak utat az abszolutisztikus ura-
lomnak, melyet az akkori anarchia
idejében sokan, mint megmentőt
üdvözöltek. Csak az egy angol
nemzet, amely a keresztény ha-
gyományokhoz oly csodálatos mó-
don ragaszkodik, tudta fontartani
és tovább fejleszteni az igazi kon-
stitutionalizmust, vagyis az alkot-
mányos kormányzatot.

Montesquieu francia tudós és író,
ki a XVIII. században Angolorszá-
got meglátogatta, lelkesedéssel írta
meg az angol alkotmányosság ter-
mészetrajzát és az abszolutizmus
nyúga alatt szenvedő francia pol-
gárság molón szívtá be a polgári
szabadságnak ez evangéliumát.

E francia abszolutizmus, mely az
elavult formákhoz csökönyösen ra-
gaszkodott s a feltörekvő polgári
elemet a feudális nemességgel szem-
ben minden pozícióból kizárta, e
balkezü viselkedésével a francia for-
radalmat zúdította nyakába, amely
azután megalkotója lán először Fran-
ciaország számára s azután Európa
számára a modern konstitutionaliz-
musnak, bár ennek kialakulásában
nem csekély része volt az amerikai

Egyesült-Államok konstitúciójának
is. Csakhogy a francia forradalom
szelleme ebbe egy dolgot került
bele, mely könnyen egy másfajta
abszolutizmusra vezethet — és rész-
ben vezetett is. Ez a népöltség elve,
oly értelemben véve ezt, mintha
minden jognak és törvénynek for-
rása maga a nép volna. A kereszt-
tény gondolat szerint sem a fejed-
lem, sem a nép nem a forrása a
törvényeknek, hanem az örök isteni
igazság; fejedelem és nép csak esz-
köz ennek kődfikálásában.

Minálunk tudvalevőleg az 1848.
törvényhozás léptette életbe a mo-
dern, francia forradalmi mintára sza-
bott alkotmányt, megszüntetvén a
már teljesen elavult rendi alkot-
mányt, mely csupán a nemesi osz-
tály képviselőlet engedte meg s
így sehogyssem felelt már meg a
gyengékvédleme keresztény prin-
cipiumának.

Európa nyugati országai többnyire
már előbb nyertek modern kon-
stitúciót, a középeurópai államok
számára azonban az 1848. év hozta
meg ezt a mozgalmat, melyet egy
ideig el lehetett fojtani, de amely

aztán mégis keresztültört minden
akadályon.

Ezek a konstitúciók azonban
nem voltak végleges kiatakulások.
A régi kizárólagos abszolutizmussal
szemben ezek is jelentékeny haladást
jelentettek, de egyoldaluk lévén,
lassanként a rendiségnek egy új
alakját teremtettk meg, a kapita-
listikus vagy pénzgazdasági rendi-
ség. Ez a gazdasági és állami
életbe belevitte az ugynevezett
liberális irányzatot. Azt mondtam
az ugynevezett liberális irányzatot,
a gazdasági liberálizmust, mert
ennek az igazi nevezetes az egyéni
társadalmi szabadsághoz (latinul:
libertas) semmi köze. Az ő egyol-
dalu doktrinértségével, mely a gya-
korlati élet követelményei iránt ke-
vés érzékkel bírt, a nagy tömeget
védtelenül dobta oda a nagy tőke
kényekedvének. Ezért lett hatásai-
ban antiszociálissá.

Európa minden országába ez
ellen ugy védekezett, hogy fokoza-
atosan lehetőleg az állam minden
polgárát bevonták a képviselői al-
kotmányosság jogkörébe. Ha a ne-
mesi rendiség abszolutizmusát a
vagyon alapján kialakult polgári

osztály belevonásával lehetett meg-
szüntetni, akkor a tőke abszolutiz-
musát a munka alapján bevont új
rend alkotmányos jogaival lehet le-
győzni. Ez a jogos és méltányos
alapja az általános vér és pénzadó
idejében, az általános választójog-
nak, mely nemcsak Nyugateurópa
minden államába hanem még a
Balkán-országokban a kulturális álla-
potok szerint is több, kevesebb kor-
látozással minden állampolgárnak,
adócnzusra való tekintet nélkül
vagy legalább minimális adó cen-
zussal ad képviselői jogodultságot.

Ebben a természetes fejlődésben
Európa minden nemzete és állama
megtette azt, amit az idők tőle kö-
vetelnek, csak Középeurópa két
állama maradt hátra. Az egyik rész-
ben, Poroszország, mint tartomány,
a tartománygyűlési képviselőlet vá-
lasztásánál — de a német birodalom
gyűlésén való képviselőletésnél a
porosz állam polgára szintén az
általános és titkos választás jogát
élvezi. A másik pedig Magyarország
a választási visszaélések klasszikus
házaja és itt a hátramaradottság a
képviseleti rendszer minden fázisá-
ban (a községi, törvényhatósági és

FAJGYÜMÖLCSÖK:
Tiroli körte Vajonc. Tiroli alma Rosmarin.
Almería szőlő. Magyar szőlő.
MESSINIA
VÉRNARANS

HIRTLING KÁLMÁN
csemege és fűszer áruháza, Nádor-u.
ÁRUM MINTASZERŰEK! ÁRUM JUTÁNYOSAK!
Kiszolgálásom pontos. Telefon 207.

SZÁRITOTT FŐZELÉKEK:
Vágott zöldbab. Cukorborsó fiatal.
Leves zöldség. (Julienné)
Spénót; sóska.
Szárított kaliforniai gyümölcsök,
Compotnok.

Moskovits cipőgyár!

Hölgyeknek, uraknak bámulatosan finom készítményű különféle fess formájú cipőkben dúsraktár.
Telefon 304.

Iskolásfiuknak, leánykáknak jó erős, tartós cipők Moskovits-nál olcsó árban kaphatók.

Székesfehérvár, Nádor-utca 6.
Üzletvezető Kostyelik Sándor.

ai értéke után 1 százalékot, tehát minden korona érték után 1 korona biztosítási díjat fizet. A kártérítési összeg pedig a biztosított érték 80 százaléka, v. i. minden 100 K. érték után 80 K. Ha pedig annyi a kár, hogy az 1 százalékos befizetésből már nem fedezhető, a szövetkezet tagjai ismét befizetnek fél — 1 — 2 százalékot, de ezek a befizetések az első egy százalékos befizetéssel együtt, legfeljebb 3 1/2 ig terjedhetnek s az azon felüli károkat már a „Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság,“ a községi szövetkezetek Országos központja fizeti meg bármilyen magasságig.

De nemcsak a kártérítéshez van joga a szövetkezet tagjának, hanem ezenfelül állatát megbetegedése esetén még az állatorvos díját s a gyógyszer árát is a szövetkezet póztára fizeti. Ezzel egyszerűsödik megszűnik az állatok betegségeinek elütikolása s ezzel kapcsolatban a betegség tovatörjedése is; sőt az az előnye is van a szövetkezetnek, hogy kölcsönösségen alapulván az állatbiztosítás s az egyik szomszéd állatának károsodása érintően a másik szomszédot is, kölcsönös ellenőrzés

országgyűlési képviselőket választásánál) jelentkezik. S most ütött a végső órája, hogy mi is a kor színvonalára törekedjünk, mert a csökkenőviszonyok s tekintetben még mindig forradalomra vezetett.

Természetes dolog midőn mi a választójognak olyan reformjártól beszélünk, mely igazi és hamisítatlan népképviselőnek veti meg az alapját, mi a jogkiterjesztések elkerülhetetlen keresztülvitele mellett, sőt jóformán az elé kell hogy helyezzük azokat az intézkedéseket, melyek a választás tisztaságát biztosítják. A titkosság ez az első helyen, s azért jelenleg az egy Poroszország kivételével minden európai államban ezt gyakorolják.

Megjegyzendő, hogy midőn mi a titkos választási módról beszélünk mi ezalatt nem azt a svindl-mód, szert értjük, melyet nálunk a törvényhatósági bizottsági tagok választásánál gyakorolnak. A nyugat-európai államok sokféle tapasztalatot szereztek már, hogy a titkos szavazás mellett minő visszaéléseket lehet elkövetni, és hoztak is törvényeket azok ellenében. Nálunk, hol a választási korrupció oly általános, hol, ugyanígy, azt csaknem magától értődő dolog-

alatt áll az is, hogy ki hogyan bánik az állattal, jól gondolozza-e, nem erőlteti-e túl s ekkép a visszaélések is minden tekintetben ki vannak zárva.

A további eljárásra ki nem terjeszkedem; itt csak a gondolatot magát akarom megvilágítani s a t. papság s a tanítóság figyelmébe ajánlani. Oly mozgalomról van itt szó, mely legkevésbé kerül s legnagyobb haszonnal jár. De méginkább fölébred majd a nép érdeklődése, ha megértetjük vele, hogy az állat a biztosítás dacára elhullhat ugyan, de a beléje fektetett vagyona a gazdának el nem veszhet soha.

Világosítsuk fel népünket a községi állatbiztosító szövetkezetek üdvös voltáról; buzdítsuk e szövetkezetek megalakítására s oly jól tettünk vele, mely mélyen érinti a népjólétet s ennek révén kulturális s erkölcsi érdekeinket is. Az állatbiztosító szövetkezetek nagy fontosságát s áldásos kihatásait a Népszövetség keretében is fejtegethetjük; agitációja tehetséges népszerűvé ez eszmét. Ha aztán tényleg kiállítás nyílik a szervezkedésre, forduljunk a központhoz, a M. Kölcsönös Állatbiztosító Társa-

nak tartják, a lehető legszigorubb törvényeket kell hozni mindennemű visszaélések megfékezésére.

Nem akarunk e cikkünkben a kormány által beterjesztett választójogi reformjavaslat részletes bírálatába bocsátkozni. Annál azonban a mondottak után mindenkéi beláthat, hogy ez a javaslat, némi külső forma változás mellett, nagyjában és lényegében, a régi állapotokat kívánja fenntartani, a hogy ennél fogva az alkotmányfejlődés és a gyengék védelme szempontjából semmit sem jelent, — lehet, hogy minusz, azaz apadás is jelent. A jogkiterjesztés tulajdonképpen csak a papíron van meg, mert ha a jog gyakorlása végett a személyes jelentkezőst kívánják, talán a gyakorlatban kevesebb szavazó lesz, mint most volt. Az egyedüli haladás a szavazás decentralizációjában van, — de a nyilvános szavazás mellett ez mindon faluban háborúságot jelent. Ha a mi választásaink eddig is fölertek egy kis ostromállapottal, ezután a nagy ostromállapotokat hozzák magukkal. Megemlíthetném ugyan még, mint eredményt, az ugynevezett alkotmányos költségkiküszkölését de azért más módon a szavazatvételekésle-

sághoz (Budapest, IX. Üllői-ut 9.) mely díjtalanul küldi meg a szövetkezetekre vonatkozó nyomtatványokat és kiküldi a saját költségén tisztviselőjét is, aki részletesen megismerteti a szövetkezet célját s előnyeit s azt meg is alakítja.

MEGSZÖKÖTT elmebeteg.

Peidl János szeder-utcai lakos kömvest néhány héttel ezelőtt — annak idején megértük, mint dühöngő örüllet szállították be a Szent György kórházba. Ejjnek idején kiugrott az ágyából és a Hosszutenetű környékén kemény hajszá után tudták elfogni. Azóta a kórház elmeosztályán volt, ahol állandóan hangoztatta, hogy ne merjék őt bolondnak tartani, mert ő teljesen épeszü s nem is fog ő a bolondok között maradni. Többször meg-

lezt vesztegetésnek tág kapu nyílt. A rendkívül igazságtalanul beosztott választókerületek új és igazságos beosztásánál pedig még egészen tisztekeztünk.

Nem tagadjuk hogy a sok évi mulasztás miatt, most rendkívül nehéz fordulat előtt állunk. Midőn népképviselői reformról van szó, nem szabad a francia kapkodó methodust választanunk, mely régebben csupa kísérletiállásból állott s egyik ülészakról a másikba változtatta meg a népképviselőt alapszabályait, — de azért, ennyi halogatás után, mégis egyszer egy határozott lépést kell tennünk. Ne verjük az időt a gyönge statisztikázással. Bismarck mondotta, hogy a csaláson kívül, még három neme van a hazugságnak: a szükségéből hazugság, a tréfa-hazugság! — és a statisztika.

Állítsuk föl az igazságos, népképviselői és szükségleteinek megfelelő igazán demokratikus alapelveket, melyek a keresztény politikától követelt védelmet a gyengék számára biztosítják s teremtsük meg így a szabad és fejlődő Magyarország alapjait. Így jutunk abba a csapásba, melyet számunkra keresztény civilizáció és őseink példája megjelölt. (OPEVI.)

kisérte a szokást de a gondos őrzet miatt nem sikerült neki. Folyó hó 17-én azonban a különös véletlen folytán mégis keresztül tudta vinni szokási tervét. Ejjnek idején — eddig még ki nem derített módon — a magas kőfalon keresztül megszökött. Szökését azonban rövid időn belül észrevették s értesítették róla a mentőket és a rendőrséget. A szabadság után vágyó szerencsétlen ember azonban nem soká örülhetett az arany szabadságnak. Egyenesen hazament a kórházba, de alighogy hazaért, már ott voltak nyomában, a rendőrök és mentők, akik visszavitték az előhalottak szomorú országába.

Esküdtszéki főtárgyalások.

A székesfehérvári kir. törvényszékben febr. hóban megtartandó esküdtszéki ciklusra f. hó 17-én sorolták ki az esküdteket. Az eredmény a következő.

Rendes esküdtek.

Németh János birtokos, Máté Ferenc mészáros, Liebhardt János ny. posta felügyelő, Léhner György birtokos, ifj. Latzkovics Béla vendéglős, Vantsay István földbirtokos (Alap), Lambrrecht Ferenc hivatalnok, Lencsés Ferenc birtokos, G. Pál István földműves (Kálóz), Mátyus Ferenc birtokos, Leopold Gusztáv nagybérlő (Sárszentágota), Molnár György kereskedő (Alap), Melczer Jakab szabó, Mészöly Endre földbirtokos (Sárbogárd), Nagy Pál földbirtokos (Hercegfalva), Litold György béltisztító, Molnár István B. földműves (Sáregres), Nagy Lajos közepbirtokos (Czecze), Lencsés József birtokos, Pollák János ügynök, Németh István alsó földműves (Sárszentágota), Lizi János birtokos, Pintér Ferenc földműves (Sáregres), Wolf Adam bérlő (Sárszentmiklós), Lukács Sándor kereskedő, Virág Ferenc földműves (Hercegfalva), Németh István hivatalnok, Németh János cipész, Puhá József földműves (Alap), Rédei Géza cipész.

GRAND
HOTEL

ESPLANADE

NAGY
SZALLODA

BUDAPEST,
III. ZSIGMOND-U. 38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkel szemben. (Rózsadomb parkos tövönben.) — A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda

250 szobával. Részlet, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Lifték, külön olvasó-, társalgó-, író-szobák stb. Elsőrangú étterem és kávéház. PALLAI MIKSA, igazgató tulajdonos.

Penziónrendszert is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok.

Villamos közlekedés minden irányban. — Méréselt polgári árak. — Uri és női fodrász a házban.

Szíves pártfogás kért

Pótesküldtek.

Veszeli József rézüntő, Tóth Alén hivatalnok, Tóth István ny. főjegyző, Tóth Dezső pénztáros, Weisz István kályhás; Szalai István bírtokos, Szabó Ferenc Rosta bírtokos, Salyi Károly ny. vasutas, Szöllősy Ferenc hírlapíró, Weisz Miska kereskedő.

HIREK.

Naptár.

Január 18. Vasárnap.
R. Kath.: Hetvened vas.
Pro: Hetvened vas.
Gör.: F.
Nap kel: 7 ó. 43. nyugszik 4 ó. 39.
Hold kel: 12 ó. 47. nyugszik. 4 ó. 50.

Farsangi naptár.

- Január 18. Délivásutink Testező Körének táncestélye. Magyar Király.
- Január 19. Vízvárosi kath. kör, mulatsága Távirdu-u. 6.
- Január 22. Belv. Kath. Kör. irodalmi estélye.
- Január 28. Vörös Kereszt teastélye. Magyar Király.
- Január 26. Munkás-Dalkör táncmulatsága. Magyar Király.
- Február 1. Korcsolya Egylet táncestélye. Magyar Király.
- Február 1. Rókancs egylet helyi fiók pénztárosaink teastélye. Laczkovits vendéglő.
- Február 2. Szentkoronás Vasutas Szövetség bálja. Magyar Király.
- Kath. Legényegylet táncfuzárkéje.
- Február 3. Belv. Kath. Kör. teastélye.
- Február 3. A Székesfehérvári Kerekpár Egyesület teastélye Laczkovits vendéglő.

TINTACSÖPP.

Élet-estély lesz Fehérvárt is. Ha valami módszer kedves és helyes, sőt eredményes az irodalom terjesztésére, úgy ez a mód bizonyítva a legkedvesebb, mellyel az Élet él. Valamikor régen így volt ez nálunk divat. Sőt épen itt túl a Dunán. Összejötték írók, költők, olvastak és előadtak saját költői lelkük tükréből, azután, ha nagyon tetszett, azt mondták, majd ki is nyomatjuk emléke. És az emberekben is megvan az a tulajdonság, hogy amint kerülük a csunyaaszájukat, úgy szívesen hallgatják azt, ki szépen szól. Igaz, már mi is csinálhattunk volna ilyen irodalmi estélyt, talán a város falain belül is akadna annyi szép szó és melegség, a mennyit most Pestről Életék hoznak, de egyben egész biztosan nem versenghetünk velük: mi proféták nem lehetünk a saját hazánkban s azért őket különösen szívesen látjuk.

Tehát már biztos, egészen biztos, hogy a katonazene elmege városunkból. Kár, igen kár. Kár pedig kiváltképp azért, mert mi nem egy katonazenekart veszítünk, hanem mi ezt a katonazenekart veszítjük el. Ez

a kár. Hanem jól van. Ez így van. Ezen változtatni most már nem lehet. Bejennyugszunk. Az azonban kétségtelen, hogy a zenekarral egy olyan faktort veszítettünk, mely némileg pótolta nagyvárosias jellegével nagyvárosiasan szórakoztatva a provinciárus kedélyességét. De, ha most tölem függne és még tudnám teremteni ezt a kedélyességet, a zenekarhoz még egy csomó ilyen magában véve szép dolgot mellékelnék Nagyváradra, melyek miatt a fehérváriak beleölközöknek nagyvárosi nagyköpűségbe és lesznek kisvárosiasan ridegek.

Diabolo.

— **Január 20.** Városunk fogadalmi ünnepén reggel 7 órakor szent mise lesz a székes-egyházban, amelynek végeztével körmenet indul a felsővárosi Sz. Sebestyén templomba. A körmeneten dr. **Prohászka** Ottokár megyéspüspök is részt vesz és a felsővárosi templomban sz. beszédet mond. Ohajtandó, hogy az ösök fogadalmához híven minél impozansabb legyen a körmenet. A fogadalmat a városi hatóság tette az egész nép nevében: reméljük, hogy a jelenlegi magisztrátus nem lesz hűtelen hitben erős elődeihez.

— **Esküvők.** Farkas János György várpalotai gyógyszerész tegnap déli 12 órakor esküdött a székesegyházban örök hűséget Weichinger Sándor helybeli nagyiparos, v. b. tag szép és kedves leányának Micikének. Tanuk voltak: Karácsonyi László főszolgabíró s dr. Csöppentzky Mihály ügyvéd. Az esketési szertartást Kisteleki István belvárosi plebános végezte.

Folyó hó 16-án fényes esküvő volt Fehérvárcsurgón a páli Szent Vincéről nevezett irg. nővérek kápolnájában. Ifj. Keller Mihály gróf Károlyi József fehérvárcsurgói (Igar puszta) intézője vezette oltárhoz Schik Emil jószágfelügyelő leányát Ilonát. Az esketési szertartást a menyasszony testvérbátyja Schik Emil feldebrői plebános végezte, ki az új házaspárhoz szép beszédet intézett.

— **Népszövetségi testvérek!** Legyünk hűségesek apáink fogadalmához: vegyünk részt mindannyian a hétfői körmeneten!

— **Főigazgatói látogatás.** A székesfehérvári tankerület kir. főigazgatója, Kárpáti Kelemen, a helybeli főreáliskolában végez most hivatalos látogatást, mely előreláthatólag szerdáiig fog tartani.

— **Nincs itthon a polgármester.** Dr. Saára Gyula polgármester tegnap délután Budapestre utazott s csak pénteken tér vissza hivatalába. Ezidő alatt dr. Kerekes Lajos főjegyző helyettesíti.

— **Alapító tag.** Jászapati Kazás Lajos helybeli háztulajdonos 100-K-val belépett az állami és törvényhatósági szolgák és altisztek nyugdíjpótló egyesületébe.

— **A vármegyéről.** A megyei állandó választmány február 1-én ülést tart, hogy a 3-iki közgyűlés ügyeit előkészítse

— **A palotavárosi katolikus kör** tagjai az idei farsangi táncmulatságot f. hó 19-én, vasárnap este fogják megtartani, Viniczai Andor vendéglőjében. Az érdeklődők figyelmét erre főlhívjuk.

— **Tanácsülés.** A városi tanács tegnap ülést tartott s mindenben hozzájárult a nyugdíjfelügyelő bizottság általunk már tegnap ismertett javaslatához.

— **Nem lesz menetrend módosítás.** Általános a panasz, hogy Fejérmegye vicinális vasutvonalain rossz a közlekedés. Nincsenek meg a csatlakozások s pl. Sárbogárdról megfordulni minden nagyítás nélkül tovább tart, mint pl. Pragerhofba elmenni és visszajönni. A vármegyei közigazgatási bizottság mult évi májusi üléséből kifolyólag felírt a m. kir. államvasutak igazgatóságának s a Székesfehérvár—Sárbogárd, Báltaszék—Sárbogárd, Székesfehérvár—Adonypusztaszabolcs és Székesfehérvár—Celedömölk között közlekedő vonatokra nézve néhány menetrendi változtatást kért. A vasuti üzletigazgatóság válasza tegnap érkezett meg a megyére. Nyolc gépirásos oldalra válaszol az igazgatóság s bizonyítgatja, hogy a kérelmek közül egyetlenegy sem teljesíthet, Szóval nemcsak a vonat, hanem az igazgatóság is fütyül ránk.

— **Baráti kegyelet.** A fiatalon elhunyt Silherberg Zsigmond barátai maguk között gyűjtést indítottak, hogy az így összegjövő összegből koszorúmegváltás címén egy Silherberg Zsigmond alapítványt tegyenek a felsőkereskedelmi iskolában.

— **Nincs állatorvos.** A város öbbsé módon megkísérelte, hogy a nyugdíjazás folytán megüresedett végrehídi főügyelő állás betöltésé mennél kevesebb terhet rójjon a városra. A miniszter visszarit, hogy m. kir. állatorvos nem nevez ki Székesfehérvárra s így a városnak, mivel az állatorvosi mizeria már tarthatatlan volt, sürgősen kellett helyhatósági állatorvosról gondoskodnia. A tanács tegnapi üléséből kifolyólag felírt a főispánhoz, hogy **sürgősen** nevezzen ki egy helyhatósági állatorvost.

— **Az orsz. Pázmány Egyesület közgyűlése.** Az Országos Pázmány Egyesület január 30-án, csütörtökön délután 6 órakor tartja Budapestben, a Szent-István Társulat dísztermében (VIII. ker., Szentkirályi utca 28. szám) XV. rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendje a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. A főtitkár jelentése. 3. A védőiroda jelentése. 4. Pénztári jelentés és a számvizsgáló bizottság javaslata a főlmentés megadása tárgyában. 5. A tisztikar választása, 60. választmányi és 3. számvizsgálóbizottsági tag választása egyévi időtartamra. 6. Esetleges indítványok, amelyek azonban január 20-ig az elnökséghez beküldendők. A közgyűlés napján este 8 órakor a Budapesti Katolikus Körben Pázmány-lakoma lesz.

— **Téli háziipari tanfolyam** Sukorón. A földművelésügyi miniszter engedélyezése alapján a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület két fejérmegyei községben, Vaalon és Sukorón rendez e télen háziipari tanfolyamot. Sukoron Pöcs László kántortartó harmadik szobáját engedte át terem hiányában a tanfolyam helyiségül. Fűtött szobában, csendes komolyságban tanulja meg a falu fiatalsága azt, hogy miképp kell a kisgazdának a hosszu, más-kép unalmas napokat hasznos és jövedelmező foglalkozással élvezetese tennie. Sukoron már második hete foglalkoznak kátfalakkal. Megtanulják még a szalma, nád és fűzvesző munkákat is.

— **A kutyák is farsangolnak.** Egy száraz csendőri jelentés arról értesíti a szorgabírói hivatal, hogy Vizi János kápolnásnyéki háztulajdonos kutyái megették a szomszéd Kárász István 7 tyukját és Mentler Béla állatorvos tyukjai közül is elfogyasztottak egyet. Vízit gondatlanság miatt feljelentették. Ennyiben akarja elintézni a prózai csendőr ezt az esetet, de a szerkesztőség hangulatától duzzadó kebele egy pillantás alatt megérezte, hogy e hirben elmondott esemény folyamata valahol a hangulatvilág rózsaszínű virágos kertjéből ered. Azonnal kiküldték Kápolnásnyékre saját külön mindenhonnan kiküldött meghizható, tudósítónkat Nimolé urat, aki buzgalommal utána járván az esetnek, a következő riportot hozta meg: Száguldó száánk csengőjének

Horváthné és Rónainé
KÖNYV ÉS PAPIRÜZLETE.
KOSSUTH-UTCA 15.

IRÓ és RAJZSZEREK
művészi kivitelű levelezőlapok,
a legújabb felvételű
GRAMOFONLEMEZEK
kaphatók.

Dús választék.
imakönyvekben.
Jutányos árak. — Szolid kiszolgálás.

csilingelésére ébredt fel Viziék Bodrija a gótstílusban épült kutyaházban. Bozontos öszióktól lustán dugta ki az ajtón s a vékony deszkaritéson át látta, hogy a kocsi-utó fehér szőnyegén milyen vigan vágat a ló a szán előtt. Beül megmordul Bodri pajtása a nagyfejű Buksi és csaholva kérdi.

— Mi az?

— Farsangolnak — felel kedvetlenül Bodri. — Az emberekkel együtt a ló is farsangol, a ló is farsangol, csak a mi téli életünk ilyen egyhangú ebben a szalmazsákos kutyaházban.

— Azt a kutyafáját! Farsangoljunk mi is — felel felugorva helyéről Buksi.

— Jó, jó, de hogyan kell.

— Majd tudom én azt is, bíd csak rám. Bált fogunk rendezni. Azt is tudom, hogy milyen a bál, mert sokszor hallottam, hogy a bában még a kutyák is csibehust esznek. Mi is eszünk ilyen egyhangú ebben a szalmazsákos kutyaházban.

— Hát a kabaráé hoi marad?

— Lesz az is. Eben mulik, ha nem lenne. Hanem pajtás, ne pazaroljuk az időt, még ma este megtartjuk a műsoros bált. Csibehúr gondoskodva lesz, a zenét egy jó-hirnevű macskazenekar szolgáltatja.

Mikor az est kibontotta szárnyát a két farsangoló be megindult a szomszédék tyukok felé. Ott a teret elsöpörtek s kinyitották a tyukok ajtaját, megjöttek a környékbeli macskák s kezdődött az estély. A műsor a következő volt:

1. A Kárászék kertje alatt

Bodri kutyája szőnyegen ugat.

Előadja: Bodri.

2. Édes aranyos kis tyukom. Duett kuplé és tánc. Előadja: A kakas és egy tyuk.

Nincs már hely szerkesztő ur! (Ezt a nyomdász kiáltja be a szerkesztőségbe.)

Abbahagyhatja már kérem ezt a smoncát, hetelt az üreshely. (Ez a főszerkesztő szava). Tánth befejezem.

Gyorsan lepergették a műsört s aztán kezdődött a vacsora. A kutyák is csibehust ettek. Vacsora után tánc volt kivilágos kiviradig. Bodri annyit táncolt, hogy megcsantult, de azért a hazug embert, Nimolét riportert urat, mégis előbb utolértük mint a sánta kutyát.

— **Meghívó.** A székesfehérvári vöröskereszt egyesület elnöksége, meghívja tisztelt választmányát, tagjait, levezgázott ápolónóit, f. hó 21-én, kedden esti 5 órakor az iparos iskola tornatermében tartandó rendkívüli közgyűlésre. Tárty: A háboru esetére egy „Hölgybizottság” megalakítása. Ezen bizottságokban közreműködni óhajtó nem tagokat, hölgyeket és urakat is szives megjelenésére kéri az Elnökség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak kik felejthetetlen jó fiám és testvérünk elhunyt alkalmával a temetésen megjelentek és ravatalára koszorút helyeztek fogadják hálás köszönetünket. *Ritnyák István és családja.*

Lepje meg a feleségét, egy nagyon szép, finom angol kosztüm kelmével 140—150 cfr. szélles, métere 5 korona. Rudbányai posztókereskedésében.

— **Iratkozzunk be a Népszövegségbe** s ajándékol megkapjuk a gazdag tartalmú 1913-as naptárt s a múlt évi utolsó füzetet. A januári füzetek is megérkeztek. Beiratkozni bármikor lehet szerkesztőségünkben.

Figyelmeztetjük olvasóinkat hogy mielőtt lisztet, vöröslisztet árpadarát, vagy bármi más tennének, okvetlen keressék fel *Deutsch Aladár Simor-utca 5.* sz. alatti fűszer és liszt üzletét, mert ott vehetnek mindent legolcsóbban és legjobban. Nála egy kilogram buza (kenyér) liszt is, mely megfelel a pesti 4-esnek, csak 32 fillér.

Mindennemü drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

Téved vagy hazudik, aki mást állít, mert Rudbányai kizárólagos posztókereskedő csak a legjobb gyapjú férfiszöveteket tartja raktáron.

Egy bolti leány és egy munkás javításokra azonnal felvétetik Csúcs cipőüzlet Lakatos-utca 1.

Rezeta János-utcaban egy csil nos, jó karban levő ház szabadkézéből, könnyű feltételek mellett jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy új könnyű szán eladó Vörösmarty-tér 1 sz. Gervein Mihály kovácsnál.

Enyveshat!

10 darab fénykép 80 fillér
Nádor-utca 13.

Egyesületi élet.

A vizivárosi kath. kör f. hó 19-én (vasárnap) tartja évi rendes farsangi táncmulatságát a legényegyesület helyiségében saját könyvtára javára. Belépődíj 80 fill. Kezdeté 7 órakor.

A Vörösmarty-Kör 1913 évi január hó 19-én d. e. fél 11 órakor saját helyiségében tartja XLV. rendes évi közgyűlést. Tártyorozat: 1. Jelentés a kör 1912 évi működéséről. 2. Az 1912 évi zárszámadásnak a számvizsgáló-bizottság előterjesztése alapján leendő jóváhagyása és a fölmentvény megadása. 3. Az 1913 évi költségvetés megállapítása. 4. Az alapszabályok 23 §-ának A) pontja értelmében kilépő 14 és az időközben elhalt, továbbá elköltözött választmányi tagok helyének választás utján leendő betöltése. 5. A lelépő tisztikar helyett új tisztikar megválasztása. 6. Esetleges — az alapszabályok 25 §-ának megfelelőleg beadott — önálló indítványok tárgyalása.

Meghívó. A déli vasúti személyzet önk temetkezési egylete február 2-án, d. e. 9 órakor a vasúti munkás ebédő nagytermében évi közgyűlést tartja melyre a tagokat azutón is meghívja az elnökség.

Felhívjuk a Vörösmarty-kör tagjainak b. figyelmet ma vasárnap d. e. fél 11 órakor tartandó tisztújító közgyűlésre, melynek folyamán az elnök gróf Széchenyi Viktor arcképe is el fog a kör társalgó termében helyezettetni.

Szerkesztői üzenetek.

Szeben Keresztély ny. Talán önnek is viszkettél a torka, hogy ilyen verset rőfögött ki magából:

Most vérzik sok dísznó torok:
Mert jönnek a dísznótorok.
Ez idők a boldog korok.
Sajnos az én gyomrom korog.

Mondja kedves ur, ha a gyomra korog, műsaj mindjárt verset írni? A farsang önnek nagyon megérthattott.

Érdeklődő. 1. Valószínűleg tart előadásokat. 2. Miután a majomelmélet megdült, most Samu a dísznó (sertés) elméletéről fog beszélni. 3. Hogy meddig tart a tél? Tavaszig. 4. Sikos-e a járdá? Csak a városház előtt. 5. Hogy készül-e a vízvezeték? Hi hi hi.

Dr. V. mama. Megérkezett. A szanatorium jól tett a belső részének. A balkamattábara még sántit, de azért forgatja már a tollat.

Felhívás.

A Székesfehérvári Kölcsonös Segélyző Egylet

az 1913-ik év kezdetével hat évre terjedő új évtársulatot alakít. Midőn arról a tisztelt közönséget értesíteni és ezen új — az egyelt fennállása óta a 46-ik — évtársulatba való beiratkozásra felhívni szerencsénk van, egyuttal tisztelettel tudatjuk a következőket:

egy betét után hetenként 1 KORONA

fi z e t e n d ő.

A hetibefizetések 1913. év január hó 2-án veszik kezdetüket. — Az új évtársulatnak tagjai lehetnek: a magyar szent korona országai területén lakó önjogú, vagyonukkal szabadon rendelkező egyének és testületileg törvényes képviselőjük bejelentése mellett kiskorúak is.

Az alakuló évtársulatba belépni kívánók f. 1912. évi december hó 1-től kezdve a vasár- és ünnepnapokat kivéve, naponként 9-től 12 óráig betétek jgyzése végett az egyleti helyiségben (Nagy Sándor-utca 8/a.) személyesen jelentkeznek.

Beiratási díj fejében minden egy korona betét után **2 korona**, az egyleti alapszabályokkal ellátott könyvecskéért pedig **20 fillér** — fizetendő. — **Székesfehérvárott, 1912. évi november hó 25-én.**

Pohlencz Alajos,
könyvvezető és titár.
Havranek József,
elnök.

Szigeti kamarai fényképész naponta tetemesen mérsékelt árszabás mellett, első rangú kifogástalan munkával szolgálja ki a nagyérdemű közönséget. Vasár és ünnepnapokon ezen felül a régi 30-ös kedvezmény fent marad.

Nyiltér.)*

Nyilatkozat.

Amint a jelek mutatják, Jámbor Zsigmond urnak nagyon keserű volt újvi ajándékom — melyben vigasztalja meg az' hogy eljárására gyengébb irt nem találtam. Ezideig azt hittem, hogy zenész emberrel van dolgom, hozzám intézett sorai azonban ezen hitemnek más irányt adtak. Mindez pedig nagyon is elégséges ahhoz, hogy tudálékoskodásának fals hangjait meg ne halljam és tudomásul ne vegyem.

Székesfehérvár igen tisztelt közönségének volnék bátor szives tudomására hozni, hogy a lil. kerületi Zene-konzervatorium „értésítő-jét” érdeklődőknek készséggel átadom meg, melyből mindenki áttekintést nyerhet nemcsak az intézet szervezetéről de arról is, hogy az intézet növendékei közül, hány áltami képezdei — váro i zeneiskolai — főgimnáziumi stb. tanár lett. A rendes rangfokozattal és fizetéssel. Amely iskola annyi országos hírnevű tanárral bír és 16 év óta ily gazdag eredménnyel működik, az megragalmazni nem lehet — és ha mégis akad olyan egyén, ki ebbeli bátorságával tündökölni akar, az megfeleltetik arról, hogy ő ez intézet előtt csak levett kalappal haladhat el.

Erdélyi Dezső

zeneigazgató
Budapest III. ker. Lajos-u. 61.

Értesítés!

Alulírott tisztelettel értesitem az érdekelteket, hogy a volt Birkl-féle sütődét dr. Fuchs Józsefné urnától megvettem s azt 1913. jan. 31-én átveszem, tehát kinek ezen üzletből kifolyólag bármennemü követelése van, az átvételi időn belül jelentkezzék, mert későbbi jelentkezés figyelembe nem vétetik.

Üllő József

sütőmester,
Rákóczi-utca 40.

A titkos tudományok,

miképpen kell az állatokat kövérré tenni, hogy óvjuk azoktat a betegségtől, hogy kapunk több és jobb tejet, hogy gyógyítunk sánta lovakat, hogy érjük el, hogy a tyúk többet tojjon stb. könnyen megtanulhatók.

Minden gazda, aki ezt tudni akarja, kérje **Mr. T. PARAS-KOVICH** főhercegi kamarai szállító, állatorvosi házikönyvét teljesen ingyen. **Czollner László** gyógyszeresztől **Székesfehérvár** vagy **Steiner Béla** drogériától székesfehérvár.

*) E rovatban közlötékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Apróhirdetések.

Ház. Forgó-u. 9. sz. ház szabad kézből eladó. Tudakozódní ugyanott.

Vágóhídi dűlőben vasutól föl-felé 11-ik ház, réttel együtt és egy sílföld minden órán szabadkézből eladó. Tudakozódní a helyszínen Nyerges Bogdár Ferencnél vagy Mayer Antal fodrásznál Hal-tér 16.

Két szántófölből a sárkánykúti dűlőben egy szántóföldet az elsőaljáró dűlőben készpénzfizetés mellett bérbead Szalay Ká-oly a Fejérmegyai Takarékpénztárban.

Egy jó hazból való fiú tanulót felvétetik Burg Hermann üveg és porcellán kereskedőnél Buzapiac.

Ráczegeyi és Budai uton fekvő 22 oktályos szőleim megmunkálására keresek egy nagyobb családú vincedért, aki képes az egész szőlőt megmunkálni. Tudakozódní lehet a lakásomon, Megyeház-tér 13. szám. Németh János.

Rác-utca 15. szám alatt takarmányrépa 50 kilótól kezdve eladó.

Zámoly-utca 28. számú hásszabadkézből eladó. Tudakozódní lehet ugyanott.

Templomi gyertyák nagyobb és kisebb mennyiségben teszállított áron kaphatók a felsővárosi piactéren.

Egy uri szánko jó állapotban eladó. Széchenyi-utca 81. sz. a fakeaszkodónál.

Egy keveset használt pedálos cimbalom helyszűke miatt eladó. Haltér 17. szám alatt.

Egy buzafield egy évi haszonbérbe kiadó. Bórgyárdűlő 4.

Egy feltétlen tisztességes családból származó fiú fűszerüzletbe tanulónak felvételik. Cim a kiadóban.

Selyem-utca 48. sz. kovácsműhely (lakással) február 1-re kiadó. Bővebbet Sütő-utca 4. szám.

Rác-utca 8-ik számú ház szabadkézből eladó, tudako, zódní ugyanott lehet a tulajdonosnál.

Egy kisebb jégverem kiadó. Öreg-utca 9.

Emberbarátok! 92 éves, nyomorban élő aggastyán bármí csekély segítyt kér. Cim: Türr József Palánka. (Bácska.)

Lapok, folyóiratok megrendelhetők Horváthné és Rónainé papírüzletében, Kossuth-u. 15.

Kath. Háziasszonyok Cseléd-otthona, Csonka-utca 1.B.

Bejárónók és mindenek lányok helyet keresnek. Intézetünkben fehérmű tisztítását u. m. gal-térok, kézelők, ingek stb. tisztítását pontosan és legutányosabb eszközöljük, — Harisnyák javítását és uj harisnyák gépen kötését a legutányosabban elvállaljuk.

Aspirin-Tabletták

(a közismert fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig Aspirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 névleges 20 félgranimos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim am Rhein.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

Valódi szörme boak és muffok! — Olcsó trico ruhák! — Selyem-, szövet- és flanel blousok!

Dívatos női és lányka kalapok, tollak és selymek! Férfi és női shevraut és box cipők!

GYERMEK CIPŐK!

KOVÁTS ANTAL
uri- és női divatáruháza. Városház-tér.

ÚJDOMSÁG TÜNDEHARANGOK

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. Kovácsolt vasállványon, 15 összegangolt ezüstfémesengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, mesés ajándékkal együtt

csak 10 korona

Wagner a „Hangszer-Király”

országgyerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest József-körút 15. űväs: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Rákóczy-utca 23. szám (Szigl-ház) alatt, újonan berendezett

MÉSZÁROS és HENTES

üzletzet nyitottam.

Naponta friss hus és az összes hentes áruk kaphatók.

A n. é. vevőközönség beccses pártfogását kérve maradok teljes tisztelettel:

Szabó József
mészáros és hentes.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemtefü cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok hszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 korona. — Mindenütt kapható.

ÉRTESÍTÉS!

Haggenmacher kőbányai és budafoki sörgyarak R.-T.

értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a közkedvelt és hírneves

SZENT GELLÉRT

idénysör

f. hó 18-tól kezdve, a következő vendéglőben lesz csapolva:

- JuraneK J. sörcsarnok, Rózsa-utca.
- Herczog Sándor vasuti vendéglő.
- Ifj. Latzkovits Béja Budai-ut.
- Barnai Ignác Magyar Királyszálloda.
- Schwalm Sándor (vot Belák-féle vendéglő).
- Endrédi Sándor Budai-ut. Virág-bokorhoz címzett vendéglő.

BUTOR

Dacára a rossz pénzviszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédő, háló, uziszoba, szalon, kávéház, szanatorium és penzió-berendezést

a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett

szállíthatok. Kérjen ingyen prospektust. Krolt Inkásberendezés. Bpest, IV. Váci-utca 8/v. Nem bankhitel. — Váltó nem kell.

Csak legyetek békében és vásároljatok **RUDBÁNYAI IMRE** kizárólagos posztókereskedésében. Székesfehérvár Nádor-utca.

„STYRIA-UNIVERSAL“

KÖTŐGÉPEK

megmunkálnak finom és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen. Árjegyzék ingyen. — Részletfizetésre is **STYRIA-KÖTŐGÉPGYÁR, GRAZ, III.** Köviselek keresztetnek.

LEGSZEBB ajándék

egy jó és mégis olcsó zongora, vagy pianinó.

Használt, de jó karban levő zongorákat vesznek és eladók.

Egy mahagóni pianinó ugyanolyan szerkezettel eladó.

ROSENSTEIN

Iskola-u. 6. Telefon 291.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszerűen készíttelnek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legzörgőbb varrógép-üzlete.

Székesfehérvár, Nádor-utca, Töltényi-ház

Székesfehérvári BUTOR-

készítő iparosok szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet Tagja. — Telefon 258.

Saját készítményű butorainkat óriási mennyiségben tartjuk raktáron, legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, melyre a n. é. közönség figyelmét felhívjuk.

Munkáinkért a legmészebbmenő szavatosságot vállaljuk.

A t. közönség pártfogását kéri a

Szövetkezeti Igazgatóság.

Sz.-fehérvár, Kossuth-u. 10.

SZENT ISTVÁN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő.
Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikutal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikutaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem első rendű masszázsozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzettségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

A mélyentisztelt közönség szives pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TÖGL GYULA,
fürdőtulajdonos.

Gőzfürdő napok:

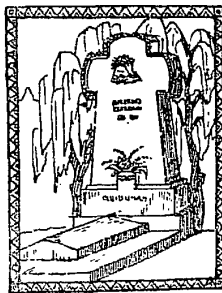
Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.

Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

Gőzfürdő	—60
Gyermekek 10 évig	—30
Porcellán kád	1—
Cinkád	—80
Hideg-gyógyfürdő	—60
Izapfürdő	2—
Szénsavas-fürdő	2—
Sósfürdő	1-20

BÉRLETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

HAVRANEK LAJOS
szobrász-éskőfaragótelepe

Bel-és külföldi-gránitszenit-és márvány-síremlékek: épület-kő-és szobrász-munkák művészeti-síremléktervek Székesfehérvár-Simor-utca-10

VÉDJEGY.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi érméltő ezen védjeggyel ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi érméltő ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi **SINGER**-ök varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti **SINGER**-varrógépek s nem is a **SINGER**-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti **SINGER**-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.
— SZÉKESFEHÉRVÁR. —
Nádor-utca Töltényi-féle ház.

T. cz.

Bátorkodom ezennel b. tudomására hozni, hogy a

Kőbányai POLGÁRI Serfőző Részvénytársaság

képviselét átvettem. Azon óhajtól vezetve, hogy e sörgyár immár világhírnevnek örvendő gyártmányait változatlan minőségben forgalomba hozzam, nem kiméltem a költséget és fáradságot, hogy az itteni piacon modern sörraktárt létesítsek, hol említett serfőzde serei ugy eredeti hordókban, mint gondosan és szakszerűen töltött palackokban, mindenkor friss állapotban beszerezhetők.

B. figyelmét felhívom ama körülményre, hogy az általam képviselt sörgyár a a külföldön is domináló szerepet tölt be és valamennyi magyar sörgyár közül a legnagyobb mennyiséget exportálja. De nem csupán ez igazolja a Kőbányai Polgári Serfőzde gyártmányainak utolérhetetlen minőségét, hanem a matény is, hogy mindem kiállításán, melyen részt vett, a legelső díjat nyerte így:

1896-ban Budapesten. 1904-ben Flórenben. 1905-ben Palermo-ban. 1908-ban Londonban.
1900-ban Párisban. 1905-ben Nápolyban. 1906-ban Bécsben. 1911-ben Turinban.

Meg lévén győződve arról, hogy az általam képviselt sörgyártmány bevezetésével üzlete forgalmát lényegesen fogja növelni, tisztelettel kérem, hogy b. rendelvényeivel melőbb hozzám fordulni szíveskedjék, előre is biztosítván Önt megbízásainak mindenkori lelkiismeretes és pontos végrehajtásáról.

Kiváló tisztelettel

SZÉKESFEHÉRVÁR
TELEFONSZÁM: 324.

URS SIMON

Vásár-tér 36.
TELEFONSZÁM: 324.

SÖRNEMEK: Polgár, Király, Márcziusi, Kiviteli márcziusi, Szent István, Kőbányai Barátmaláta és Dupla Malátasör.

Szent István védjegyű Dupla Malátasörünket

mint kiváló gyógyosört ajánlják,

dr. Ángyán, dr. Eischer, dr. Herczel, dr. Kéty, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Lieámann. budapesti egyetemi tanár urak; továbbá dr. Noordon tanár ur Wien dr. Glax tanár ur, cs. és kir. kormánytanácsos, Abbazia, dr. Ebers csász. tanácsos ur és dr. Cottelli ur, ó cs. és kir. fensége József főherceg udvari orvosa, Cirkventer stb.

„NIGRIN“ legjobb cipőkrém a világon!

A bőrnek pompás fényt ad, a bőrt puhává és tartóssá teszi.

20 fillér egy óriási doboz! $\frac{1}{2}$ kgr **75**, $\frac{1}{2}$ kgr **140**, $\frac{1}{2}$ kgr **270** fillér.

Fernolendt világhírű fénymaz (subick) 4, 6, 10 és 20 filléres dobozokban.

! Cipőkrém különlegesek minden színben!

! a kontinens leghirnevesebb gyáraiból.

JÉGPOR biztos szer lábizzadás ellen! Kisdoboz 60 f. nagydoboz 1 kor. — Ismételtárusítóknak minden cikkből megfelelő árengedmény! —

Puha- és keményfa padlóhoz lakk, viasz, linoleum, különböző színekben.

Fa- és vasbutorokhoz való festék minden színben, Arany-, ezüst- és bronzlakkok képeretek restaurálásához. Szalmakalap-festékek. Bőrlakkok. Vazelin. Orosz bőrkencs. Bőrapretura, nyeregzsappan, kályha és fémtisztítószer. Szarvasbőrtiszték. Lábbeli tisztítószer. Cipőfűző különlegességek. Cipő és csizmasámfák. Mindenféle cipőolaj. Kocsimosó és butortörli szarvasbőrök 1 K-tól felfelé. Kocsimosó szivacsok! Arctörli bőrdők.

„PALMA“ gummisarkokban a járás elegáns, biztos és kellemes igen olcsó árak mellett kapható.

Matracok, diványok és ülésbe való lószőr, áfrik és tengerifü eredeti gyári áron.

LEGJOBB DENATURÁLT SPIRITUSZ!

Nagy lópokróc raktár. — Vízmentes ponyvák és gabonaszák. — Trieszti szivacsbehozatal.

Langraf Gábor és Fia gépszij- és bőrkereskedésében.

Cipőfűző, Kaptafagyár és ártalepei, Jókai-utca 8. és 10. szám.

TELEFON 100.

SZÉKESFEHÉRVÁR SPECIÁLIS ÜZLETE.

Üzletalapítás 1857-ben.

Nyomtatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérváron.

0000078